

В. Сухомлинський Найласкавіші руки

Маленька дівчинка приїхала з мамою до великого міста. Пішли вони на базар. Мама тримала доньку за руку. Дівчинка побачила стільки цікавого, що від радощів заплескала в долоні і... — загубилася в натовпі. Загубилася й заплакала.

— Мамо! Де моя мама?

Люди обступили дівчинку, питають:

— Як тебе звати, дівчинко?

— Олею.

— А як маму кличуть? Скажи, ми її зараз же знайдемо.

— Маму кличуть... мамою... мамусею...

Люди всміхалися, заспокоювали дівчинку й знову питали:

— Скажи, які у твоєї мами очі — карі, голубі?

— Очі у неї... найдобріші...

— А коси? Яке волосся у мами — чорне, русяве?

— Волосся... найкрасивіше...

Знову всміхнулися люди. Питають:

— Скажи, які в неї руки?.. Може, якась родимка у неї на руці.

— Руки у неї... найласкавіші...

Пішли люди й оголосили по радіо:

«Загубилася дівчинка. У її мами найдобріші очі, найкрасивіше волосся, найласкавіші в світі руки».

І мама одразу знайшлася.

Василь Сухомлинський СПІТЬ, МАМО, СПІТЬ...

Сергійко тяжко занедужав. Він кидався в жару, іноді непритомнів.

Коли до нього верталася свідомість, біля свого ліжечка він бачив зморене мамине обличчя. Мама розповідала йому казку.

Коли підступна недуга наступає на здорові сили людської душі й тіла, кажуть: настає криза.

Якщо таємничі сили людського організму перемагають хворобу, якщо минає криза, — людина полегшено зітхає й засинає легким, здоровим сном.

Ось така перемога здоров'я над недугою відбулася й у Сергійка. Спітнілий, ослаблений, хлопчик заснув. Задрімала й знесилена мати, яка не спала кілька ночей.

Вона заснула, коли помітила, що малому воі нікові життя, який ледве жевріє в синовому тілі, вже нічого не загрожує.

Перший прокинувся син. Він побачив, що мама заснула, сидячи на канапі.

Отож устав, підійшов до матері, обережно схилив мамину голову на подушку, ноги її поклав на канапу, вкрив ковдрою, а сам тихенько повернувся в свою постіль.

Коли мама проснулась, то найперше побачила усміхнені синові очі.

— Спіть, мамо, спіть, — почула вона ласкавий Сергійків шепіт.

"Що це — сон чи дійсність? — подумала мати. — Коли сон, то хай ще хоч трошки потриває".

Вона затамувала дух і боялася прокинутись.

— Повтори, синку, що ти сказав.

— Спіть, мамо, спіть, — знов прошепотів Сергійко.

Які ж ви щасливі! **Василь Сухомлинський**

Сьогодні до школи вперше прийшли малюки.

Завтра їм починати навчання, а сьогодні їх привели матері, щоб познайомити з учителем.

Матері пішли додому. Діти залишилися з учителем на зеленій галявині, під високою липою.

Старий учитель Іван Пилипович сьогодні зустрічає десяте покоління своїх вихованців. Доведе оцих малюків до четвертого класу, і сповниться сорок років його роботи в школі.

Ласкаві, привітні очі дивляться в чорні, сірі, сині, блакитні очі своїх вихованців. Діти усміхаються.

– Діти, ви бачили, як задовго до світанку сходить ранкова зоря? – запитав Іван Пилипович, і його лагідна усмішка викликала в малюків таку ж теплу усмішку.

– Ні, не бачили,- відповіли діти.

– А не бачили ви, як соловейко п'є росу?

– Ні, не бачили...

– А як джміль чистить крильця – перед тим, як злетіти з квітки, в якій він спав уночі?

– Не бачили...

– А чи бачили ви, як весела комашка – сонечко – в теплий зимовий день спросоння виглядає з-під кори, чи не настала весна?

– Не бачили...

– Які ви щасливі, діти...- сказав Іван Пилипович. – Щасливі, бо вам є що бачити. Щасливі, бо ви побачите багато прекрасного. Я поведу вас на берег ставка, і ви побачите, як сходить ранкова зоря. Ми сядемо в кущах, затамуємо подих і побачимо, як соловейко, прокинувшись, п'є краплину роси. Прийдемо до схід сонця до великої гарбузової квітки й застукаємо там ледачого джмеля, що, переночувавши в квітці, прокинувся й чистить крильця. Підемо напровесні до нагрітого сонцем стовбура й побачимо, як сонечко з-під кори виглядає й здивовано дивиться на сніг: що ж це воно таке – жарко вже спати в ліжку, а надворі сніги лежать...

Ви щасливі, діти, бо все це побачите...